ТРЕТА НЕДЕЛЯ НА ВЕЛИКИЯ ПОСТ – КРЪСТОПОКЛОННА В ХРАМ „СВ. ПРОРОК ИЛИЯ”

Днес, 3-ти април 2016 г., в Неделя Кръстопоклонна, в храма Божествена света Литургия отслужи протойерей Димитър Москов. Поклонихме се на живоносния Господен Кръст, в средата на Великия пост, по думите на о. Димитър, „като победа над смъртта и като радост в живота ни”. Ще можем отново да изразим поклон пред Кръста Господен през Страстната седмица, когато ще се поклоним на Христовите кръстни страдания.

В Неделното училище за пораснали си зададохме въпроса „като се поклонихме на Честния Кръст в храма, съразпнахме ли се с Христа?”. Овехтелият човек в нас предстои да бъде обновен чрез покаянието. Беседата ни с участниците в Неделното училище беше за покайната молитва на свети Ефрем Сирин:

> *“Господи и Владико на моя живот,*
> *не ми давай дух на безделие, уние, властолюбие и празнословие. (земен поклон)*
> *Но дух на целомъдрие, смиреномъдрие, търпение и любов дарувай на мене, Твоя раб. (земен поклон)*
> *Ей, Господи, Царю! дарувай ми да виждам моите прегрешения*
> *и да не осъждам моя брат, защото си благословен во веки веков.*
> *Амин. (земен поклон) “.*

Ето път на съразпване с Христа, в който като вземем повод от нашите страсти и като се отречем от тях, можем да оживим себе си с живот безсмъртен. Този живот е Христос! Ето защо като участваме в страданията Му, имаме участие и във възкресението Му. Да се упражняваме върху нашия овехтял човек (човекът на страстта вътре в нас), като го приковаваме на кръста на покаянието и любовта към враговете, е лечение от нашата смърт (духовна и душевна). Това упражнение (аскеза), труд, е скъсване с леността, оправдано безпокойство, събуждане от греховен сън, отричане от сатаната и всичката му гордост; встъпване в пътя на подвига на себеотречението и кръстоносен ход. Да нарамиш кръста си, като уязвиш себе си със смъртта на собственото си себелюбие (да се отречеш от себе си)! Молитвата на свети Ефрем Сирин с нейните плодове е опитът от такова действие, които всеки от нас е имал. Молитвата,

покайният път, е място за среща. Срещнахме се едни други с настроението на съкрушеното сърце. Среща сърдечна в средата на Великия пост.

В Социалната кухня при храма беше един слънчев и не безгрижен ден и за доброволците, и за тези, които чакаха поредната прясно сготвена храна.
Имахме специално гостуване на 5-6 доброволеца от фирма Gamebooker, които с голямо желание се трудиха от началото до края на дежурството. В кухнята, на опашката за храна и на останалите постове помагаха и много от редовните всеотдайни доброволци.
Раздадени бяха допълнително кутии за храна, дарени от ВИВАКОМ – необходим и високо оценен подарък . Бяха раздададени и дарения от дрехи.
Днес имахме много щастлив момент за Биляна – момичето, което получи подарък за своя абитуриентски бал. Тя вече има две абитуриентски рокли и обувки, дарени от Татяна и Мариана – две, предполагаме, прекрасни дами. Биляна можехме да разпознаем отдалеч по грейналото лице сред помощниците в кухнята.
Отговорниците за деня, дежурните Евгени, Катя и Ния съобщиха, че 379 човека са получили храна днес.

Благодарим на всички участници и дарители за грижата за ближния и себеотречението на дело! Слава на Бога!

ДО ЧИНОВНИКА, КОЙТО МИСЛИ, ЧЕ НАРОДЪТ ПРАЗНУВА ПРЕКАЛЕНО МНОГО ПРАЗНИЦИ

Народът мисли, че светците му помагат, а Вие – че му пречат. Кой може да помири Вашия разум с народния, освен Вие самият? Потрудете се да проучите този въпрос дълбоко и всестранно и ще се поклоните на народната мъдрост. Нека сега разгледаме въпроса от гледна точка на радостта от труда. Нашият народ чувства радост, когато работи. Оттук са песните, та чак и свирните при работа. Къде другаде има такова нещо? Да сте чули песни и музика по време на работа в страните, които са стигнали до крайност? В индустриалните страни работата се смята за бреме, проклятие и нещастие. Оттук омразата към труда и любовта към леността. Оттук стремежът да се работи колкото е възможно по-малко. Най-напред се агитираше за десетчасов работен ден, после за осемчасов, а сега се агитира за петчасов. Колко неработни дни годишно биха се събрали по този начин! Противно на това съвременно течение, Вие искате да накарате нашия народ да работи още повече, отколкото е работил някога. И при това се смятате за съвременен човек! Откакто тръгна тази ваша черна агитация – народът да празнува колкото се може по-малко, а да работи колкото се може повече – песните заглъхнаха по сръбските села и поля. Нека разгледаме въпроса, първо, от гледна точка на работата. Вие мислите, че нашият народ работи твърде малко. И бихте искали да работи повече. А защо да работи повече? Бихте ли искали да създадете едно съсловие от милион безработни люде? Вие сте твърде голям патриот, за да искате това. Не е ли тогава по-добре народът да работи умерено, както е работил и досега? Така ще се избегне това зло – безработицата, която е най-страшният бич за големите западни държави. Винаги, когато отидете в една желана крайност, друга – нежелана – показва рога. Сръбският народ може да има други недостатъци, но леността не е порок на сърбите. Леността често е резултат от принуждаването към прекомерна работа. От гледна точка на почивката. Вие грешите, като мислите, че народът празнува паметта на много светци, за да си почива повече. Дори и да беше така, това не би било неправилно. Вие, чиновниците, почивате много повече от селяните. Пресметнете, пресметливецо мой, колко дни празнува народът и колко дни Вие като чиновник не работите през годината. Съберете Вашия летен отпуск от тридесет дни, прибавете Вашите половини от всички събота през годината, както и Вашите ежедневни почивни часове, през които народът работи. Вашият работен ден едва надвишава половината от работния ден на народа. И така, като съберете всички Ваши почивки и ги сравните с народните, ще се засрамите и замълчите. Защото ще видите, че Вие почивате много повече дни в годината, отколкото народът. И накрая още нещо, което е изключително важно. Вие празнувате, като прекарвате времето си в безделие и си почивате. А народът не празнува заради почивката. Тя е нещо второстепенно. С празнуването си народът призовава светците на помощ, сдружава Небето и земята, моли Бога да благослови онова, което е изработил. Защото народът знае, знае от хилядократно доказан опит, че неговият труд, колкото и упорит и продължителен да е той, е напразен, ако милостивият Бог не ороси земята, ако не я огрее със слънце, ако не я запази от градушки, вредители и други беди. Затова Ви моля да престанете да покварявате народната душа. Мълчете и се учете от народа, както народът се учи от Бога и от вековния си опит. Мир Вам и поздрав!

ИЗЛЕЗЕ НОВ БРОЙ НА ЕНОРИЙСКИ ЛИСТ "БЛАГОВЕСТИЕ"

*Излезе нов **брой 237** на Енорийски лист **“Благовестие”.** Може да го намерите по-долу или да изтеглите от тук*

Енорийски лист – Благовестие, брой 237

ОХРИДСКИ ПРОЛОГ НА СВЕТИЯ ВЛАДИКА НИКОЛАЙ СРЪБСКИ ЗА 3-ТИ АПРИЛ

Св. Никита Изповедник. Роден във Витиния, в град Кесария. Баща му, Филарет, като изгуби съпругата си, се замонаши, а Никита остана при своята баба, майка на баща му. Като порасна и изучи всички науки, отиде в Мидикийския манастир, където игуменът Никифор го пострига за монах, а след седем години труд и подвиг беше ръкоположен от патриарх Тарасий за иеромонах. След смъртта на Никифор и на верния другар на Никита Атанасий братството избра Никита, преко волята му, за игумен. Св. Никита беше дълги години светъл пример на живот и подвиг за братята си. Но когато на царския престол се възцари Лъв V Арменец, след благочестивата Ирина и правоверните царе Никифор и Михаил, разгоря се отново иконоборческата ерес. Царят низвергна патриарх Никифор и го изпрати на заточение, а на негово място издигна един еретик, Теодот Каситер, човек с нечист живот. И Никита беше затворен и измъчван, но не се поколеба в православната си вяра. Местеха го от тъмница в тъмница и го изтезаваха с глад и жажда, със студ и зной и поругание. Но не го разколебаха. Особено му досаждаше някой си Никола с насмешките и издевателствата си. Но една нощ на Никола му се яви умрелият му баща насън и му каза укорително: „Отстъпи от слугата Божий!” И от този час Никола се покая и не само че не досаждаше повече на светителя, но и другите убеждаваше да не му досаждат.

Когато Лъв Арменец загина със зла смърт, царството пое правоверният цар Михаил Валвос, който освободи всички православни страдалци. Никита се оттегли в едно усамотено място близо до Цариград, където в молитва и възхвала на Бога за всичко прекара своите последни дни земен живот. Много чудеса сътвори приживе. А когато умря, пренесоха тялото му в неговия манастир. И на това погребение мнозина болни се докоснаха до тялото му и се изцелиха. Мощите му бяха положени до гробницата на неговия духовен баща Никифор и на другаря му Атанасий. Този велик иерарх се пресели в Небесното царство през 824 год.

Св. Павел Неволник. Руснак по произход. На младини отведен в робство от турците. Понеже не искаше да предаде Христовата вяра и да се потурчи, беше измъчван и посечен в Цариград през 1683 год.

Св. мъч. Улпиян. Младеж от град Тир. Измъчван за Христа от началника Урбан, мъчител на св. Амфиян (2 април). Накрая е завързан в чувал, заедно с едно куче и змия, и хвърлен в морето. Пострада и се прослави през 306 год.

На тялото си аз раните Христови нося
и само с Кръста се гордея Господен!”
Така каза Павел, апостолът избран,
него следваха с чети покайници,
чети покайници, що приеха рани
и в мъки обилни прекараха дните си,
за Живия Христос, Спаса и Господа,
както и свети Павел, апостол на народите.
И Никита дивний кръст тежък пое,
мъки и гаври за Христа понесе.
В тяло слабо дух кат’ от стомана –
това е Никита светий, мъченикът храбър.
Победи той царя и царства наджив я,
затова му се земя и небо днес дивят.
Сега, със слава овенчан сред ангелите,
той помага на ония, що за Кръста са гонени.
Неговата молитва пред Бога се възнася
и помощта му на земята слиза.

РАЗСЪЖДЕНИЕ

„Очаквам за себе си хиляди смърти,” така пише св. Атанасий Велики на своето паство в Мисир по време на страшната ариянска ерес. Това може да каже за себе си всеки духовен човек, който е с духа си прогледнал и видял е мрежата, в която всяка душа човешка се намира на този свят. Колкото по-духовен е един човек, толкова тази мрежа е по-гъста. Такава е волята Божия: най-духовните да се спасяват по най-тесния път. И самият Псалмопевец казва: многы скорбы праведнику. Но накрая победа и слава се въздават на праведника. Само трябва да се въоръжим с вяра и търпение. Който вярва, той разбира своето страдание. Който надене доспехите на търпението, ще види победа и слава. За оногова, който люби Господа, и най-тесният път е достатъчно просторен, и най-големите мъки — леко иго, и най-лютата смърт — радост сватбена.

СЪЗЕРЦАНИЕ

Да съзерцавам Господа Иисуса Христа в Ада, и то:

как Той слиза в Ада със сила велика, от която се Адът разтърсва;
как пред Неговото лице бягат злите духове, дотогавашни господари на Ада;
как неизказано се радват на Неговото идване душите на праведните праотци и пророци.

„Слизането на Христос в ада”. Стенопис от манастир „Иисус Христос Спасител” (Хора), Константинопол, XIV в.

БЕСЕДА
за великото желание Божие

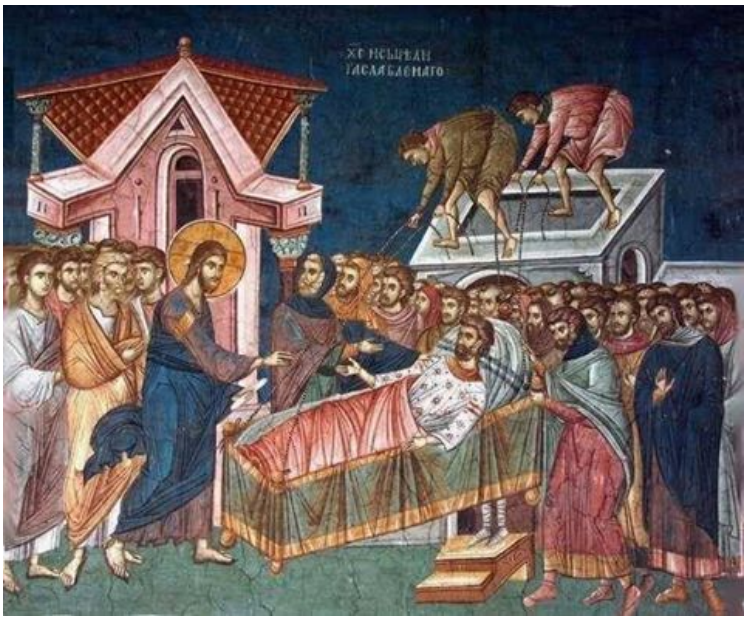
Бог иска всички хора да се спасят (I Тим. 2, 4).

Бог иска всички хора да се спасят — затова Иисус Христос слезе в Ада, да спаси и онези, които живееха на земята преди Неговото идване. Защото, ако Той не беше слязъл в Ада, огромен брой праведни души щяха да пропаднат завинаги. И още: ако Той не беше слязъл в Ада, главният стан на злобата срещу Бога и човешкия род щеше да остане непобеден. И така, тези две причини подбудиха Христа Жизнодателя да слезе с душата Си в Ада — първо: да разгроми гнездото на адските сили, и второ: да изведе от Ада в Рая душите на праотците, пророците, праведниците, които изпълниха стария закон Божий и с това угодиха на Бога. Преди сатаната самодоволно да се зарадва, като гледа Христа поруган и на кръста умъртвен, Христос се появи, жив и всемогъщ, насред Ада, главния стан на нечестивия. Каква неочаквана и ужасна новост за сатаната! Три години той е залагал клопки срещу Христа на земята, а Христос за три дена, ето, разгромява неговото царство и отнася със Себе Си пребогат трофей във вид на рой праведни души.

Ти искаш всички хора да се спасят, о Господи. Спаси и нас, молим Ти се. Защото няма спасение, нито спасител извън Тебе. На Тебе Единствен се уповаваме и на Теб само се

кланяме, на Тебе и на Отца и на Духа Светаго, сега и вовеки. Амин.

ДУХОВНО РАЗСЛАБЕНИ

Възлюбени в Господа, братя и сестри,
В тазнеделното Евангелско четиво се разказва как нашият Христос Господ изцерил един разслабен (парализиран) човек. Това ми дава повод да ви обърна внимание на една друга разслабеност – тази на душата, защото тя е по-страшна от разслабеността на тялото и ако не се излекува, води до духовна смърт. Кои са духовно разслабени (парализирани)? Това са неспазващите църковния пост. Постът е най-старата Божия повеля, постът ни е заповядан от Църквата, а който не слуша Църквата, той е като езичник и митар (Мат. 18:17). Ще ви приведа един пример, от който се вижда как Света Богородица отвръща лице от нарушаващите поста дори под благовидни причини. „Когато бях млад послушник – пише архимандрит Кронид, бивш наместник на Светотроицката Сергиева лавра, – бях пускан един път годишно за свиждане с родителите си. И ето, минавайки през Москва за родното си село, се отбих при моя чичо. Той беше съвършено светски човек и не спазваше никакъв пост. Сядайки на трапезата и на мен ми сложиха, каквото на всички – мляко, яйца... и аз ядох. Мислех си: кой съм аз, та специално за мен да приготвят друга, постна храна? Една година преди пострижението ми за монах видях знаменателно съновидение. Стоях в храм – необикновено красив и величествен, сякаш не от тоя свят. Зад десния клирос имаше голяма икона на Божията Майка с Предвечния Младенец в ръце. На главата Й блестеше корона. Поразен от красотата на Богородичния лик, преклоних грешни колене и започнах да се моля. Но ужас! Божията Майка извръщаше глава и сякаш сърдита, не искаше нито да ме види, нито да ме чуе. В страх и трепет възкликнах: „Майко Божия! С какво съм Те наскърбил така, че отвръщаш Своя божествен лик от мен, недостойния?” И чувам Нейния отговор: „С нарушаването на поста! Ти си позволяваш да ядеш блажно в сряда и петък, и по този начин не почиташ страданията на Моя Син. С това ти наскърбяваш и Мен!” И видението свърши. Но този случай ми беше за урок и ми е за поука до последния ми ден” . Духовно разслабени са също ония християни, които рядко се изповядват пред свещеник и рядко се причастяват. Изповедта е почистване на душата от греховната й замърсеност, а Причастието е нейната храна и питие. Както тялото, ако не се измива редовно, се разболява, така и душата боледува без очистителната баня на светата Изповед. Както

тялото умира, ако продължително време не му се подаде необходимата храна и питие, така и душата загива без Причастие. О, сине и послушник в Господа – казва препозоният Йоан Лествичник, – показвай раните си пред лекаря и не се срамувай да кажеш: „Отче, болестта ти е такава, тя стана не от нещо друго, но от собствената ми леност; никой не е виновен – нито човек, нито зъл дух, нито плътта, нито друго нещо, но само моето нерадение.” С Покаянието и Изповедта преподобният Серафим Саровски свързвал причастяването с Тялото и Кръвта Христови, а светото Причастие – с вечното спасение: “Който се причастява, ще бъде спасен – казвал той. – А който не се причастява, мисля, че не! Но духовно разслабени са и всички, които макар и да постят, осъждат непостещите или издигат телесния пост над духовния, или се тщеславят с поста си… Духовно разслабени са също каещите се външно, а непроменящи с нищо живота си към по-добро. Приковани към болничния одър са също ония души, в които Христос, макар да е влязъл чрез Светите Дарове, скоро бива изгонен оттам и те остават гладни, жадни и пусти както преди… Значи всички сме разслабени… И чакаме някой да ни вземе с болничния ни одър и да ни спусне в нозете на Лекаря Христа, за да ни излекува. Кой е този Някой? Това са Богородица, ангелите и светиите. Чакаме Христа да каже и на нас: “Чедо, прощават ти се греховете… Стани, вземи си одъра и върви у дома си” (Марк 2:5, 11). Не заради твоята вяра и твоето благочестие, каквито нямаш, те изцерявам, а заради вярата и любовта на Моите светии ти върша тази милост. Ето, ти оздравя; недей греши вече, за да те не сполети нещо по-лошо “(Йоан 5:14). Братя и сестри, Това, че всички сме болни и разслабени, не ни освобождава от задължения един към друг. Както в една болница болни помагат на болни, подбуждани от съчувствие един към друг, така и ние. Ако видим, че нашите домашни или приятели не спазват поста, трябва да се опитаме да им помогнем и те да започнат да постят. Ако отдавна не сме се изповядвали и причастявали, и някой наш ближен се реши да ни заведе при Христа – било с благонамерен съвет, било с личен пример – нека не се дърпаме, а да го оставим да свърши делото си. Нека понесем взаимно болничните си одри, на които лежим, и така всички да се доберем до Христа, според наставлението на апостола: “Братя, и да падне човек в някое прегрешение, вие, духовните, поправяйте такъв с дух на кротост, като се пазите да не би и вие да бъдете изкушени. Понасяйте един другиму теготите, и така изпълнете закона Христов” (Гал. 6:1-2). Благодатта на Господа нашего Иисуса Христа, и любовта на Бога и Отца, и общуването на Светаго Духа да бъдат с всички вас. Амин (2 Кор. 13:13).

ШИРОКОТО СЪРЦЕ НА ПРАВОСЛАВИЕТО

Въпрос: Като учители всеки ден се изправяме пред следните теми – глобализация, многоезичие, Обединена Европа, взаимозависимост, толерантност, солидарност. Каква трябва да бъде нашата позиция като православни християни и преподаватели, когато сме призвани да учим учениците, че всеки народ трябва да зачита религиозните възгледи на другите народи, както и че хората не трябва да бъдат преценявани според тяхната вяра, защото самите хора представляват ценност сами по себе си. Дали уважението към друга религиозна догма представлява нейно приемане? Ако това е така, не става ли въпрос за поругаване на истинския Бог?

Отговор: Като начало трябва да кажем, че в нашата епоха се сблъскваме с дилеми и въпроси, събития и неща, които хората по-рано не са познавали. Преди не е съществувала глобализацията, нито Обединена Европа, нито многоезичие и не е могло да съществуват такива проблеми може би поради обстоятелствата на епохата. Имало е ереси, имало е врагове на Църквата, но това е било друго нещо. Това са днешните обстоятелствата и човек е призван да има отношение към тези събития. Много правилно се поставя въпросът какво трябва да бъде нашето отношение не само като православни християни и учители, но и като хора. Мисля, че проблемът не е в другите хора, а в самите нас. Човекът, който крещи, вдига врява, показва, че сам има проблем. Когато усещаш, че нямаш някакъв проблем, когато си убеден в твоята вяра, когато си сигурен, че тази вяра е истинска, когато преживяваш нейната истинност, не чувстваш никакъв страх, никаква заплаха, никакво затруднение. Когато е нужно да кажеш две думи, ще ги кажеш спокойно, великодушно, с мир, без да те обхваща паника и без да правиш неща, които те показват като човек, който има вътрешни колебания за вярата си. Ако видим отците на Църквата и целия етос на Църквата, ще разберем, че те са били хора, уверени в надеждата, която имат, уверени в това, което вярват. Те не се страхували и не чувствали нужда да отхвърлят нито един човек. Това е деликатен момент, с други думи, как можеш да обичаш другите хора, да ги приемаш, да ги цениш, да ги уважаваш, но да не приемаш това, което вярват? Къде е златното сечение – хем да не отричаш Христовата вяра, вярата на Църквата, хем да не отхвърляш другия човек? Мисля, че затова трябва да бъдем хора, които много добре са разбрали Христос. Човекът, който е разбрал Христос и е усвоил Христовия дух, евангелския дух, той утешава другите хора, помага им, макар понякога да се налага да не се съгласи изобщо с другия. Не се съгласявам изобщо с това, което казваш, но това не означава, че сме врагове, не означава, че те мразя, не означава, че и ти трябва да ме мразиш. Обичам те, готов съм да умра за тебе, за да се чувстваш уютно, но изобщо не съм съгласен с тебе. Човекът,

който има Христовия дух в себе си, е безстрастен, в него няма и следа от злоба, няма подлост, няма никаква злост срещу другия човек, нито пък се превъзнася, а движен от човеколюбие, отстоява своята позиция. С други думи, ако някой дойде и ти каже „сега, клети човече, какви са тия неща, какъв мюсюлманин, какъв християнин, всички в един и същ Бог вярваме, всичко останало са подробности", а ти отвърнеш "е, да, имаш право, подробности са", тогава не отговаряш, както трябва. Но не можеш да кажеш и другото – „виж, не е така". Разликата е, че ти ще отидеш в ада, пък аз ще отида в рая! Не можеш да кажеш тези думи, защото човекът, който има Христовия дух в себе си, не може да изпрати никого в ада, защото единственият, който отива в ада, е той самият. Св. Силуан Атонски казва, че всички ще се спасят, само аз ще погина. Дори отците на Църквата не можели да понесат мисълта, че ще дойде час, когато и дяволът, който е израз на цялото отстъпничество от Бога, ще се отдели вечно от Бога и ще пребивава във вечна мъка. Затова авва Исаак казва, че любовта за всяка твар, горенето на сърцето за всяка твар означава да се молиш за хората, за природата, за животните, за влечугите и за демоните, тоест тази изобилна любов у светците не им е позволявала дори да кажат: „Знаеш ли, сатаната да върви в ада и да мирясаме!" Сърцето им, което било изпълнено с Божия любов, не можело да понесе мисълта, че дори едно Божие творение ще се мъчи вечно. Веднъж св. Силуан Атонски и няколко подвижници били заедно, а един от тях казал за еретиците: „Те да вървят в ада да се пекат, да изчезнат от Божието лице и дяволът да върви в ада, изгори ни, толкова мъка ни причини!" Той говорел по този начин, а св. Силуан поклатил глава си с голямо възмущение и казал: „Не можем да мислим по този начин!" Затова със сълзи изрекъл много хубавите думи в молитвата си: „Господи, моля те, всички народи на земята да Те познаят в Светия Дух." Молитвата и грижата на Църквата е целият свят да познае Бога в Светия Дух. За това нещо се молим на Бога. Не осъждаме нито един човек на вечни мъки. Това не е наша работа. Тази мисъл не ни утешава, нито искаме да загине някой човек от Божието лице. На Света Гора имаше един простодушен монах, който смяташе старец Паисий за лицемер и казваше: „Ама какво ходят при тоя човек лицемер?" Казваше го и полу на сериозно и полу на шега. Веднъж бяхме всички заедно и той полу на шега каза: „Аз във всеки случай искам Второто Пришествие да стане денем, а не нощем." Там беше и старец Паисий и се смяхме. Старец Паисий го попита „защо денем, а не нощем". „Искам да стане денем, за да видя къде ще отидат някои лицемери като тебе!" Той му каза: „Виж, ако не стане денем, да вземеш фенерче със себе си да светиш, та да видиш..." Е, шега е, но никой, който е подражател на Христос, не може да има в сърцето си дори и прост помисъл, че ще има човек, който ще бъде отделен от Бога, ако ще този човек да е най-лошият на света, най-големият еретик и най-големият богохулник, който е съществувал във Вселената. Ние сме длъжни да се молим за всички да познаят Бога в Светия Дух и всички да постигнат единството на вярата и познанието на Светия Дух. Сега какво правим във всекидневния живот? Когато имаме този Божий дух в нас, тогава можем да вървим по този много, много изкусен среден път, тоест да не изпадаме нито в едната, нито в другата крайност. Нито да казваме: „Знаеш ли, да, всички са едно и също, няма значение дали си християнин или нещо друго!" Нито следва да казваме: „Който не върви след нас, го осъждаме." Това не е наша работа. Нито едната крайност, нито другата. Отец Епифаний Теодоропулос казва, че двете крайности в Църквата са икуменизмът и зилотизмът. Какво означават тези термини? Икуменизмът е теорията, която поддържат изключително много църковни хора, според която всички протестанти, православни, католици, различните деноминации са клонове на едно дърво. Това дърво е Църквата, а ние сме отделните клонове и трябва да се погрижим да направим каквото можем, за да се обединим отново, да не

изглеждаме разделени. Това нещо е ерес, защото унищожава едната, свята, съборна и апостолска Христова Църква. Или пък вярваме, че сме членове на едната, свята, съборна и апостолска Църква, но ако кажем, че тази една, свята, съборна и апостолска Църква е станала на много църкви, какво правим тогава? Какво става? Коя е тази Църква? Изчезнала ли е? Тя се е разделила и се е изпълнила с ереси и човешки учения? И къде е Църквата, основана от Христос и апостолите? Кой я владее, ако всички останали са клонове на едно дърво? Икуменизмът стои извън Църквата. От другата страна е зилотизмът, който е точно противоположната крайност и заявява, че от Църквата се отсича всеки човек, който води какъвто и да било диалог или говори с който и да било инославен. Тези хора се крият зад определени външни фрази у светите отци и каноните, за да удовлетворят собствените си болестни състояния. Нито едната, нито другата крайност. Църквата трябва да следва средния път. Тя не може нито да продава вярата предвид тези синкритични явления, нито, от друга страна, трябва да бъде този нож, който реже и изпраща хората във вечния огън. Църквата благовести словото Божие ден след ден, навсякъде и винаги. Църквата не се страхува да води диалог с никого, не чувства опасност и страх за вярата си. Можем да водим диалог с всеки човек, готови сме да разговаряме с всеки, който поиска от нас да чуе нещо за вярата ни, ние с радост ще отговорим, ще водим този диалог за нашата надежда. Не за да го отхвърлим, не за да го убием, не за да го осъдим, а за да кажем това, което всеки ден живеем. Ние ще представим това, което живеем в Църквата – Божието присъствие, благодатта на Светия Дух, живия опит на Църквата. Това нещо е светлина и светлината в мрака свети и мракът не може да я покрие. Светлината свети в мрака, светлината няма нужда от реклама, няма нужда от окраски, остави светлината да свети и тези, които имат отворени очи и виждат, ще я видят, ще разберат истинската светлина и мракът ще изчезне от само себе си. Знаете случая с учениците на св. Макарий и езическия жрец. Той показва двете духовни състояния – несъвършеният човек в Христос, несъвършеният, злобният, недоволният човек е агресивен, защото усеща несигурност, защото чувства, че вярата му е в опасност. Защо твоята вяра да е в опасност? Ти адвокат на Бога ли си? Ти ли ще защитаваш Бога? От кого се страхува Бог и от кого от нас има нужда да Му ставаме адвокати? Това, че нападаш другите по този начин, показва, че ти сам имаш проблем с вярата. Показва, че ти още не си открил тази пълнота, това известие, това категорично известие, че Христос е истинен и че не съществува абсолютно никаква вероятност, нито Той да бъде лъжлив в това нещо. Как може да бъде лъжа нещо, което живея вътре в себе си, в цялото си същество? Не го живея само аз, та да се самозаблудя, а виждам хилядолетния опит в Църквата. Виждам Светия Дух живо да действа в пространството на Църквата и да извършва чудеса и знамения за Христовото присъствие. Следователно не чувствам никакво съмнение и страх. Човекът, който е агресивен и се държи така, като хули, осъжда и изпраща другия във вечния огън, има проблем. Както учениците на авва Макарий. Те били несвършени човеци. И когато видели езическия жрец, вместо да му кажат една добра дума, едно „добър ден”, както казал техният старец, те го наругали. Ще ми кажеш: „Нима те не са били прави? Той не е ли бил жрец на сатаната?” Да, бил е, след като е бил езически жрец, на кого друг да е бил? Но не можеш да говориш на другия човек по този начин. Божиите човеци говорели по друг начин и дори да има случаи на хора, на светци, които са били строги в думите си към другите, но те правили това, без да имат страст в себе си и силно обичайки другия. С други думи, когато някой човек припадне или е пиян и трябва да го свестиш, е нужно да му удариш плесница. Ако някой припадне, той няма да се свести, ако само го погалиш, трябва да го удариш леко по лицето и понякога даже малко повече от обикновеното.

Е, това не означава, че биеш другия човек, нали? Удряш му една плесница да се събуди, да се свести. Не го бия, не го мразя, а правя това, защото трябва да го събудя. Или, ако се нуждаеш от пряка лекарска намеса, идва лекарят, хващат ти ръцете и нозете, слага ти инжекция, реже те, шие те. Лекарят няма нищо против теб, не иска да ти изпие кръвта от злоба, но ако не действа по този начин, няма де те спаси. Същото става и при изповедта. Идва някой човек и виждаш, че не разбира. Сърцето му е безчувствено. Като камък е. Затова духовният изповедник му удря един шамар без страст, без никаква злоба и разбива този камък, защото той трябва да се строши, за да може другият накрая да отвори сърцето си, за да изкара това, което има вътре. Това е една хирургическа намеса, един електрошок, който човек прави от изключителна любов, за да помогне на другия. Затова, когато отците използвали строги думи, както и Самият Христос и св. Йоан Кръстител, винаги се движели не със страст и с дух на осъждане спрямо другия, а с човеколюбив дух с цел спасението на човека. Затова не можем да следваме някаква формула за това какво ще казваме на другия човек. Просто трябва да станем свободни хора в Христос, да имаме благородство, да не се плашим. Православната Църква никога не се е страхувала. На Запад изгаряли учените, католиците изгаряли учените, защото се страхували да не би някой да каже нещо и да отрече Бога. Съществувало е това неверие, тази несигурност, защото вярата се крепяла не върху опита, а върху разума. Там, където вярата се крепи върху разума, там изпитваш страх, защото може да дойде някой друг с по-разумни аргументи, да е по-умен и да те съкруши. Да, добре, там, където вярата се крепи върху патериците на разума, може да има проблем, когато обаче тази вяра вече не се крепи върху разума, а върху опита, какво ще ти каже? Какво ще ти каже другият, който не може да ти отнеме този опит от Бога? Св. ап. Павел казва „кой ще ни отлъчи от Христовата любов? Има ли нещо, което би могло да ни раздели от нея”. И виждате, че той говори не за вярата в Христос, а за Христовата любов, защото в Църквата правилната връзка не е връзка на вяра, вярата се отменя, тя е до време и надеждата е до време, а това, което пребъдва вечно, е любовта. Православната църква ни изцелява и ни помага не да повярваме в Бога, а да възлюбим Бога. Затова, ако обичам Бога и живея и пребъдвам в Божията любов, тогава какво ще ни отлъчи от Христовата любов? Нищо. Нито настояще, нито бъдеще, нито Ангели, нито Архангели, абсолютно нищо. Един човек казваше, че ако Самият Христос дойде и му каже: „Знаеш ли, синко, извинявам се, грешка е това, което вярваш, Аз не съществувам и не съм Бог – и Самият Христос да ми го каже, никой не може да отнеме от мене това нещо. Този опит е толкова мощен в човека, че може да те убеди, че ти не съществуваш, може някой с хиляди доводи да те убеди, че ти не съществуваш, но Бог съществува. Това е най-силният опит, който човек има и той идва не от вярата, не е вяра, не е нещо, за което съм сигурен чрез моя разум, а е опит от любовта и тази любов е нещо, което абсолютно никой не може нито да я загаси, нито да я ограничи, нито някога да я поставя под съмнение. Любовта остава над всички тези неща. Къде да го хванеш този, който обича Бога, той е като ракета, която само да видиш, изчезва, къде да го хванеш, как да го докоснеш? Неговото сърце е като пещ – каквото и да се приближи, се разтапя. Кажи на някой влюбен, че жена му е грозна, ще го убедиш ли? Очите ще ти извади, ако отидеш и му кажеш това. Той мисли, че тя е най-красивата жена на света, защото е влюбен, любовта му взема ума. Е, тези, които обичат Бога, уверявам ви, че са много по-влюбени от тези около нас, които в миналото пишеха стихове и тогава беше много хубаво, а сега изпращат имейли. Затова, деца, като православни отхвърляме и двете крайности, които са ерес. Отхвърляме икуменизма, отхвърляме и зилотизма. Не приемаме, че сме фундаменталисти, нито икуменисти. Православни християни сме, уравновесени хора сме, обичаме целия свят, молим се за целия

свят – чрез Литургията – не сме ние тези, които ще съдим света, Бог ще съди света. За нас гибелта дори на едно същество е мъка. Не искаме нито един човек да изчезне от Божието лице, абсолютно никой човек. Оттук нататък ние не можем да кажем нищо друго. Обичаме всички хора. Знаете ли, виждах това на Света Гора, което се смята за място с особено строги правила и може да се каже, че светогорци са хора изключително привързани към догмата на вярата и Преданието. Парадоксалното е, че по въпросите на вярата и по две-три други неща: има три-четири неща на Света Гора, които никога няма да се поклатят – вярата, любовта към света Богородица, забраната за влизане на жени на Света Гора, което ЕС иска да отмени. Отците никога няма да отстъпят от тези неща. Всички са готови да умрат, но никога да не предадат тези неща. Те са много строги по отношение за вярата. Някой монах може да е нехаен в живота си, но във вярата отците са много строги. И въпреки това оказвахме гостоприемство на евреи, мюсюлмани и други хора, каквито може да си представите. И докато човек мисли, че на такова строго място хората биха били оскърбени от строгите правила, то се случва точно обратното – тези хора се радваха на такава любов, която е нещо удивително. Веднъж оказахме гостоприемство на един германец – католически свещеник, който случайно се оказа при нас. Знаете, че на Света Гора има голяма неприязън към Ватикана и римокатолицизма. Човекът се озова при нас, заобиколен от любов, това място беше повече от негов дом. Сам той го признаваше. Някой го попита: „Чел ли си за Православната църква?" „Не, – отговори той – не много неща, тук случайно." Той му каза да прочете еди-коя си книга за православието, пак еди-коя си книга, а той му отвърна: „Слушай да ти кажа нещо – за мене православието е това, което виждам на това място: тези хора, които ме обичат, изпълнени с мир, хора строги във вярата, но строги и в любовта. Вярват абсолютно и обичат абсолютно и така помагат и на другия човек. Ако ние не сме истинни, тогава приличаме на лекар, който, докато страдаш от диабет, от голяма любов ти казва: „Не прѐчи, сега какво да те притеснявам, детето ми! Яж сладки неща, след като ти харесват, след като са хубави, яж! Не искам да те притеснявам и да ти казвам „не ги яж". Ама този лекар ли е? Ако лекарят е истинен в любовта, ще ти каже: „Виж, за твое добро, ако продължиш да ядеш тези неща, ще умреш!" Това могат да кажат и отците на един човек, който търси истината: „Виж, ако търсиш истината, не се изморявай, истината е тази, този опит, това преживяване на Църквата. Ти си свободен човек и можеш да правиш каквото искаш, ние винаги те обичаме, какъвто и да си, и дума не може да става в сърцето ни да се задвижи чувство на злоба към другия човек." Оттук нататък е негова работа как ще устрои връзката си с Бога. Ние не можем нито да се пазарим за нашата вяра, нито да изпращаме човеците в ада. Мисля, че това е православното отношение, от което имаме нужда, защото не можем да бъдем като фурната на ходжата (израз, който се използва за неуспешен опит да се угоди на всички – бел. ред.). Трябва да бъдеш непоклатим. Всички тези неща обаче се казват с любов. Казват се в Божия Дух. Припомнете си какво казали учениците на Христос, когато евреите изгонили от града и не допуснали Христос да проповядва и да прави чудеса там: „Искаш ли да кажем да падне огън и да ги изгори?" Те имали право, защото били изгонени. Христос ги смъмрил и им казал: „Не знаете от какъв дух сте! Аз дойдох на света не за да погубя и осъждам света, а за да го спася! Това е нашето дело." То е като някои незрели духовни изповедници зилоти, които се хвалят понякога на Света Гора: „Аз, отче, ако дойде някоя девойка с панталон, ще я изхвърля вън от изповедалнята! Как има лице да се изповяда! Старецът им казваше: „Отче, да изхвърлиш другия вън е най-лесното нещо! Да го поставиш вътре е трудното! Тогава се познава дали си духовен изповедник, по това как ще поставиш другия вътре, защото да го изхвърлиш навън, е много лесно: „Излез бързо навън!".

Да режеш и да хвърляш е много лесно нещо! Да отхвърляш другия човек е много лесно. Отхвърли всички и задръж петима като тебе! Изкуството на изкуството и науката на науките е как да поставиш другия вътре, който е пленен от дявола, сляп е, не знае какво става около него, но ти го приеми. Той влиза в Църквата и иска изповед или нещо друго. Може дори да не знае какво иска, но ако си Божий човек и духовен изповедник, трябва да използваш това нещо, за да доведеш другия до доброто. Това прави Църквата. Църквата означава прегръдка. Където и да се забързаш, ще паднеш в нейната прегръдка. Църквата ще те стопли, не може да ти удари юмрук. Това трябва да дадем на съвременния човек, да станем добри православни, здрави, както казваше и нашият преподавател, блаженопочившият Романидис, че християнинът е благодорник и не е шовинист, не е националист, не е комплексар, нищо от тези неща, а има благородство и може да каже Символът на вярата, където и да се намира. Християнинът има сърце, което е като градината и може да приеме и да утеши всеки човек, който се доближава до него. Уважавам другия човек, въпреки че той отива и се моли на едно дърво, но не защото вярвам в дървото, а защото уважавам това, което прави другият. Затова няма да отида да му разруша дървото, няма да отида и да му кажа: „Ти си едно старо дърво, като това, на което служиш!" Когато св. ап. Павел отишъл в Атина и разглеждал града, той видял много жертвеници, било пълно с идоли, видял и един жертвеник на който пишело „Незнайному Богу". Той започнал да говори на атиняните и им казал: „Вижте, аз зная, че сте най-благочестивите хора от всички!" А не: „Не ви ли е срам, напълнихте града с идоли на Афродита и Артемида! И мислите, че ще се спасите по този начин?" Нищо подобно. Той им казал, че са добри, благочестиви хора, търсят Бога и доказателството е, че имат жертвеник, който говори за незнайния Бог и той дошъл да им говори за този незнаен Бог, на когото те, без да Го познават, Му служат и Го търсят. Виждате, това означава Христовият апостол, който с любов отишъл там не да ги погуби, не да ги съди, не да ги изгони, а да ги спаси, да ги прегърне, дори не да ги спаси, а да им каже, това, което е истинно. Какво означава думата Евангелие? Вест за царството Божие. Когато уважавам другия човек, аз не приемам дървото, на което се моли, не вярвам в дървото, а уважавам този човек, който се моли. Уважавам го, не му се подсмивам, не го осъждам, не правя нищо, което да е против него, а му казвам: „Виж, братко. Добре, виждам те да се кланяш на това дърво, но ако това означава, че обичаш Бога и Го търсиш, понеже не знаеше нещо по-добро, аз ще ти кажа за истинния Бог, Който търсиш." Много е важно как се отнасяме към тези неща. В университета бях приятел с един йеромонах, сега е епископ в Сърбия, в Пихач, казва се Хризостом. Четири години бяхме състуденти и неразделни приятели. Той израснал в Сърбия в една атеистична среда. В училище имали предмет атеизъм. Той станал на 14-15 години и нямал никакво знание за Бога, нито някога чул името Христос и подобни неща. Родителите му били земеделци в селото, където живеел, и лятото ходели да жънат, живеели на открито там, където жънели, вечерта баща им говорел за звездите, а малкият Райко, така се казвал, го попитал: „Татко, всички тези неща кой ги е създал?" Баща му бил простодушен човек и му отговорил: „Мълчи, не повтаряй този въпрос!" – естествено той се страхувал, режимът бил на власт и не можел да говори за вярата и за Бога или по-скоро не вярвал. Баба му го чула, тя нищо не казала, вечерта обаче го извикала скришно и му казала: „Райко, знам, че ме обичаш и няма да ме издадеш. Ще ти кажа нещо, но да знаеш, че ако някъде кажеш нещо, може да не видиш баба си. Всичко това, което виждаш – звездите, земята, небето, Бог ги е създал. Тя започнала да му говори за вярата и всяка вечер той отивал при нея, а тя му говорела за Христос, за Бога, за светците, за св. Георги, за Света Богородица и му казала, че киното в селото по-рано било църква. На 17-годишна възраст тя

го взела и пеша през нощта го завела в един манастир, където го кръстили и станал православен християнин, а след като завършил училището, отишъл в манастира, където станал йеродякон и след това йеромонах. Виждате как баба му говорила по толкова хубав начин, тя му говорила само за Бога и това било достатъчно това дете днес да е епископ и да е преминал през толкова премеждия. Тогава не било лесно да си християнин. Веднъж, когато бил дякон, той пътувал през нощта от Белград към Черна Гора. В автобуса влязъл инспектор да проверява билетите и го изхвърлил навън. „Каква работа имаш вътре, ти си враг на народа!" Той останал в гората, там има вълци, мечки, било опасно, а и се случило през зимата. Тогава властвал режимът и изключително много хора умрели. Изтезания, затвор, побои и въпреки това са държали Христовата вяра, защото мъчениците и светците и всички имали правилно съзнание. Веднъж попитали един старец: „Геронта, кажи ни за нетварната светлина!" „Бре, чеда...- Геронта, заслепителна ли е?" Бог не прави нищо, което заслепява човека, дори когато Той Самият станал Човек, това станало толкова тихо, толкова красиво, толкова мълчаливо и Той никого не заслепил. Какво казваме в храма всяка вечер? Тиха светлина от светата слава на безсмъртния, светия и блажения небесен Отец, Иисусе Христе! Бог е тиха светлина, Той е светлина, която не те заслепява, не те унищожава, не те кара да се чувстваш неприятно, а красиво, уютно, кара те да чувстваш, че съществуваш. Той не те заличава, за да може Той да съществува, а умира, за да може ти да съществуваш, и постепенно откриваш, че съществуваш заедно с Него и дори в Него. Затова, чеда, дилемата, която разглеждаме – икуменизъм или зилотизъм, е псевдодилема. Проблемът не е в това, че около нас съществуват ереси и глобализация. Да, това са проблеми, но нямаме рецепти да кажем „Долу едното!" и „Горе другото!". Ние трябва да бъдем здрави, истински православни, да придобием Христовия дух в нас, да бъдем благородни, да възлюбим Бога с цялото си същество и след това ще видите, че в нас ще има място за целия свят. Никой никога няма да може да ни постави в трудно положение, никога няма да почувстваме, че нашата вяра е в опасност, защото Бог е светлина. Можеш ли да загасиш слънцето? Опитай, направи какво искаш, слънцето няма да загасне. Такава е природата на слънцето. Затова трябва да придобием тази връзка с Бога, да станем радостни хора, да се движим свободно, красиво, да се молим всички хора да възлюбят Бога и никой да не се отдели от Него. Уважението към чуждата религиозна догма не е поругаване срещу Бога, а по-скоро прослава на Бога, когато ние действително сме тези, които трябва да бъдем. Авва Исаак казва, че дори зверовете могат да усетят Божия човек и затова не закачали светците. Св. Герасим живял в пещерата с лъв, но лъвът не го закачал. Хвърляли мъченици на зверовете и те нищо не им правели. И ако дивите зверове чувстват светия човек, колко повече хората? Вземете един Божий човек и го сложете навсякъде – където и да влезе, той е светлина, ще озари света. Имаме и светци, които са правили безумни неща – юродивите заради Христос, безумни неща заради Бога, но те сияели и озарявали целия свят...

Превод: Константин Константинов

Източник: „Беседи от митрополит Атанасий Лимасолски"

РЕПОРТАЖ ОТ 27.03.2016 Г. ОТ ХРАМ „СВ. ПР. ИЛИЯ”

В Неделния ден на Втората седмица от Великия пост честваме паметта на Светителя Григорий Палама, Солунски Чудотворец, известен като поборник за Православието. Ето защо предмет на заниманията с участниците в класа на **Неделно училище за пораснали** стана темата за “**Широкото сърце на Православието”**, поредната беседа от цикъла с проповеди на Лимасолски митрополит Атанасий.

Как да гледаме на друговерните хора, с които съжителстваме на земята? Какво означава толерантност и какво отстояване във вярата? Как на практика да общуваме пълноценно с представителите на което и да е, различно от Православието, изповедание и същевременно да отстояваме нашата вяра в днешния свят? Кой е моят ближен сред друговерците? Коя е златната среда в общуването с хора от различни на нашите – етнос, традиции и убеждения? Позволено ли ми е да заклеймявам хората на “адски” и “райски” жители? На тези и други подобни въпроси, участниците в класа реагираха с изказвания за примери от собствения си житейски опит. Получи се оживена дискусия, понеже темата е на дневен ред и в обществения живот в България и света, заради явлението на нашето съвремие: бежанската криза. Единодушно се поучихме от думите на беседата и от примерите, че омразата и ненавистта между хората не са оправдани с нищо, още по-малко пък с различия във вероизповеданието; убедихме се, че да се отстоява Православието е необходимо и спасително във всяко време и на всяко място, като най-хубавата му проповед е в личния пример на незлобие, любов към враговете и прислужване в немощите на цялото човечество.

Неделният ден в Социалната кухня измина с приятни емоции, малко дъжд, слънце и усмивки. Бяха подменени старите, избелели кутии за храна с нови, дарени от VIVACOM. Получилите ги бяха много, много доволни и радостни.

В кухнята отново се разнесе ухание на вкусно приготвена храна на огън, дело на Иво. Екипът доброволци от VIVACOM беше много щедър на усмивки, настроение и дори на снимки. Боби отново беше на фронта с хората от опашката при списъците за храна и както винаги се справи прекрасно. Не случайно хората я обичат. Както обичайно Стефан беше на всички фронтове, с желание и всеотдайност.

Дежурните Иво, Стефан и Бойка благодарят за споделения почивен ден на доброволците и специално на Илияна, Марк, Велина, Веси, Мира и Краси.

И получилите вкусна топла гозба 381 нуждаещи се хора споделяха с нас благодарността си към готвачите в днешния ден.

ПРОПОВЕД НА ОТЕЦ ЕМИЛИЯН ЗА 2 НЕДЕЛЯ НА ВЕЛИКИЯ ПОСТ – СВ. ГРИГОРИЙ ПАЛАМА, 27.03.2016 Г.

Възлюбени в Господа, братя и сестри,

Ето че вече сме във втората седмица на Великия пост. Седмица, през която беше един от най-прекрасните християнски празници – Свето Благовещение, когато св. архангел Гавраил казал на св. Богородица за чудото, което ще стане, че ще роди Син Божий. Седмица, в която и ние, които от нас постим, продължаваме усърдно да се опитваме да вървим и следваме Божиите пътеки. И не случайно именно в тази неделя литургийното Евангелие беше от едно евангелско събитие, което е много показателно за това на какъв етап сме и какво трябва да вършим. Не случайно това литургийно Евангелие е поставено точно сега, а именно за прощаване на греховете. Христос се прибрал в Капернаум – в града, в който пребивавал. Събрало се множество хора, разслабения нямало как да влезе и близки на този разслабен решили да го заведат при Христа, за да го изцери. Вярата им била толкова силна, че като нямало как да стигнат, решили да разпокрият покрива на къщата, за да го спуснат от там. Като видял вярата им, Христос казал нещо, което никой не очаквал: *Сине, прощават ти се греховете*. Това смутило много хора, книжници и т.н. *Прощават ти се греховете,* казва след другата фраза: *Голяма е вашата вяра*. Какво е искал да каже Христос? Защо не е казал *Вземи си одъра и си*

ходи това Той обяснява на самите книжници. Защо това литургийно Евангелие е поставено точно сега, днес, на втората седмица от Великия пост, седмицата на св. Григорий Палама?

Братя и сестри, в това, което вършим ние, без вяра не можем да стигнем доникъде, абсолютно доникъде. Съмняваме ли се в нещо, смятаме ли го за нещо, което може да е така, пък може и да не е... или да си кажем „хайде, да опитаме, дай да попостя и да видя, пък може се оправят нещата"? Казвам ви, не се мъчете, работите няма да станат. Човек трябва да вярва, с вяра да подхожда към всичко – към молитвата, към светото Причастие, към любовта, към ближния... Вярата трябва да го ръководи. Това е изключително важен елемент за нашето възрастване в Бога, а именно силната и безрезервна вяра в Бога. Знаете много добре случая, когато Господ ходел по водата и Петър тръгнал, направил няколко крачки и започнал да потъва. Господ казал *„Защо се усъмни". „Защо се усъмни"* – нещо много важно. Усъмниш ли се, нещата не се случват.

Другото нещо, братя и сестри, всички сме грешници, няма безгрешни хора. Първо – ние не можем да определим кой е по-голям грешник. За това кантар няма. За това кантар е Бог. Ние нямаме правото да мерим греховете на нашите близки! Ние нямаме право да гледаме сламката в окото на ближния, а да не виждаме гредата в нашето око. Ние трябва да виждаме нашите грехове, да се каем за тях и ако можем, да ги избягваме. Защото това, което е най-опасното и най-страшното и откъдето връщане няма, е чувството за безгрешие, „жигосаната съвест", за което сме говорили преди. Да казваме: „Аз нямам грехове, не бъркам. Какво му трябва на човек – да си хапне, да пийне.... Лошо не правя." Човек мисли ли по този начин, е безвъзвратно загубен, не осъзнава ли греха в себе си. Защото пак казвам, няма безгрешни хора. С поглед с помисъл дори, ако не по друг начин – грешим и смята ли човек, че е безгрешен, той просто безвъзвратно си е отишъл. От това трябва да се пазим много – да не започнем да се величаем. Или да смятаме, че щом идваме в църквата, всичко ни е простено. „Аз нали ходя на църква. Пенка не ходи на църква, нея да я постигне злото." Това е разсъждение на човек, който е много далеч от истината. Човек, който няма представа за какво идва и по-добре да не си губи времето, ако не е разбрал защо идва.

Божият дом, братя и сестри, е дом на всички ни. Тук няма по-големи или по-малки. Аз съм като вас, един от всички вас. По Божия милост съм сложен, за да го управлявам. Това е единственото нещо, което ме отличава от вас, а не нещо друго. Това трябва да го знаете. И вие, които идвате често на църква, не сте нищо повече от всички други, които не стъпват в храма. Не трябва да ги съдим за това. Трябва да им обясним като техни близки, че пътят е от тук, че мястото, където човек се чувства най-добре, е при Отца си, а именно в храма, но не да ги съдим за това. Защото гордостта е един от седемте смъртни гряха. Нека не си го причиняваме. Нека вървим в Божия път смирени, чистейки своите грехове, опитвайки се да дадем на ближните каквото можем за тяхното спасение и благопреуспяване, но да пазим душите и телата си, за да не се изкушаваме пък от това. Това са изключително важни предпоставки, за да вървим в правия път, а именно – силната вяра и покаянието, и прошката.

Пътят за към Бога е много лесен. Има ли някой, който не го знае? Първото нещо да стигнем до Бога е чрез Евангелието, чрез евангелските четива. Второто е силната вяра в молитвата. Да вярваме, че това, което просим от Бога, Бог ще ни го въздаде по някакъв начин и форма – дали точно това, което просим или впоследствие, или Бог ще ни изпита, но ние трябва да имаме безрезервната вяра за това. И на трето място, и не на последно, са богослуженията и светите тайнства. И това води към Бога, и това не трябва да пропускаме, и това трябва да го приемаме със сърце и душа. Да не казваме „Стига ми. Аз вчера ходих на църква, сега защо пак трябва да ходя. По-добре да си лентяйствам вкъщи." Изборът си е наш. Не трябва да го допускаме.

Вярата, покаянието и прошката...

Нека всеки от нас, братя и сестри, като се прибере вкъщи, да си зададе именно тези въпроси: имаме ли я достатъчната вяра, съмняваме ли се в нещо в нас. И грешката, която и да вършим, всеки греши повече или по-малко – дали това, което го правим, го осъзнаваме и се борим с него. Защото съм казвал и друг път – няма светии безгрешни. Всичките са хора и всичките са грешници. Бог им е въздал заради борбата им с греховете и за други техни достойнства, но няма от тях безгрешни. Знайте и това. Нека останем в душите и сърцата си през тези дни, особено на Великите пости, с покаяние в молитвите, прошка и от самия Господ за греховете ни и нека продължаваме да вървим по пътя така, че да можем утре, наистина отивайки при Бога, Бог да ни въздаде това, което сме заслужили, а ние се борим именно за едно-единствено нещо – да спасим душите си.

Благословението на Господа и Неговата милост да е върху всички нас! Амин.

ОХРИДСКИ ПРОЛОГ НА СВЕТИЯ ВЛАДИКА НИКОЛАЙ СРЪБСКИ ЗА 27-МИ МАРТ

1. Света мъченица Матрона. Тъй като беше бедна девойка, тя работеше като слугиня в къщата на един евреин в Солун. Жената на този евреин непрекъснато се подиграваше на Матрона заради вярата ѝ в Христа и я караше да се откаже от Него и да отиде в синагогата. Но кротката Матрона си гледаше съвестно работата и не отговаряше на господарката си нищо, а тайно се молеше на Христа Бога. Веднъж еврейката научи, че Матрона е ходила тайно от нея на църква, и силно разгневена, я попита защо е отишла на църква, а не в синагогата. На това Матрона ѝ отговори: “Защото в християнската Църква Бог живее, а от еврейската синагога Той се отдръпна”. Като чу този мъжествен отговор, еврейката побесня, наби я и я затвори в една мрачна стая, където при това я и върза. Но на другия ден тя видя девойката как, отвързана с Божията сила, е коленичила на молитва и възхвалява Бога. След това я затваряше още два пъти, докато накрая не я умори с глад. Тогава взе злата жена тялото на светата девойка и го хвърли от височината на своята къща на земята. Християните взеха тялото на мъченицата и достойно го погребаха, а епископ Александър, като научи за многото чудеса, станали от светата мъченица, издигна на гроба ѝ църква. А злата еврейка скоро я застигна наказание: на онова същото място, от което беше хвърлила на земята тялото на Матрона, тя се подхлъзна, падна на калдаръма и умря.

2. Преподобни Иоан Прозорливи. Беше дърводелец до двадесет и петгодишната си възраст, когато, преследван от непреодолимо желание за постоянна молитва, отиде в пустинята, където остана до смъртта си – до деветдесетгодишна възраст. Телесен, но сякаш безтелесен. Провиждаше в сърцето на всеки човек, който се доближаваше до него, и можеше да познае неговото име, желание, мисъл. Предричаше на цар Теодосий изхода на неговите битки; предричаше на войводи, монаси и на всекиго, който имаше нужда да узнае какво се крие в тъмата на идните дни за него. Един княз го молеше да приеме жена му, която особено искаше да го види. Не пожела светителят да удовлетвори празното любопитство, но се яви насън на жената на княза такъв, какъвто си беше. И когато жената описа на съпруга си своето съновидение, мъжът й потвърди, че наистина това е образът на светителя. Всеки свой посетител учеше на смирение като на основна добродетел и винаги привеждаше примери от живота как горделивостта е сринала в праха многобройни възвишени характери и ги е измамила да извършат тежки грехове. Издържал е на големи нападения от злите духове. Веднъж му се яви сатаната с множество демони, преторили се на лъчезарни ангели. Те го караха да се поклони на сатаната, като го лъжеха, че това е Христос. А той отговори мъдро: “На моя Цар Исус Христос аз се кланям всеки ден; ако това беше Той, нямаше да иска от мен точно сега да му се поклоня “. След тези думи злите сили изчезнаха като дим. Прозорливият старец завърши живота си в мир, коленичил за молитва, на деветдесетгодишна възраст.

3. Преподобни Пафнутий. Ученик на свети Антоний Велики. Със светостта на своя живот обърна мнозина грешници към пътя на покаянието (както напр. света Таиса, 8 октомври). Повече е приличал на безтелесен ангел, отколкото на телесен човек. Починал в края на IV век.

Иоан Прозорливи, учител по смирение.
За смирението каза, плачейки от радост:
— О чеда обични, деца правоверни.
На Бога сте по-мили, кога сте смирени.
Без смирение подвигът с нищо не помага,
горделивият на дявола душата си предлага.
Ако душата своя от себе си опразниш,
тогава Господ живият със Себе си ще я изпълни.
Какво по-смирено има от самия Бог?
Той никъде не изтъква първенството Свое.
Тихомълком, без шум, Той целия свят оправи.
Затова лудите мислят даже, че Го няма.
Въздухът да не духаше, бушуваше, виеше,
Лудите и за него казали биха, че го няма!
Който смирение придобие и себе си укорява,
във всяка добродетел той леко успява.
Смирението е истинска нищета духовна,

на Спасителя то е пуката блажена:
самоувереност да нямаш никаква,
на Бога да възложиш всичките си упования –
това е светото смирение. А кога го някой наруши,
той гибел най-страшна си за душата подготвя.
На светците до един са за това мислите строги
и никой се не спаси без смирение голямо!
Смиреният е радостен, защото Бог го управлява.
Смирен или спасен – едно е и също, о чеда обични!

РАЗСЪЖДЕНИЕ

“Който си помисля за нещо зло, у тогова чистота няма”, казва св. Симеон Нови Богослов и добавя: “Защото как може да бъде чисто сърцето на оногова, който се омърсява с нечисти помисли, както огледалото потъмнява от прахта?” Виждаш ли на какви недостижими висини стои религията Христова над всички останали вярвания и светски мъдрувания? Който зло нещо дори и само си помисли, па макар и да не прави никакво зло, грешен е пред Бога и пред своята душа. Защото Бога обижда, а душата си губи. Да бъдеш християнин в истинския смисъл означава да положиш исполинско усилие да очистиш сърцето и ума си от злите помисли. Какво е това усилие – за това има цяла наука, която в наши дни е вече за нас почти напълно заключена, дори и за християните, и за която съществува един огромен реален опит на светите мъже и жени, който потвърждава тази наука. Да очистят себе си от злите и нечисти помисли, от този корен на всички злини, това е била целта на великите подвижници, пещерници и безмълвници.

СЪЗЕРЦАНИЕ

„Разпятието Христово“, литийна икона, началото на XIV век, от „Света Богородица Перивлепта”, Охрид.

Да съзерцавам Господа Исуса Христа в смъртта, и то:

1. как Той, който е възкресявал мъртви, виси на кръста, мъртъв с тяло,
2. как Той е умрял за нас, за да имаме ние повече живот и повече истина за безсмъртния живот.

БЕСЕДА

за християните като царе и свещеници

И ни направи пред нашия Бог царе и свещеници (Откр. 5, 10)

Господ Исус Христос иска да направи всички хора подобни на Себе Си. Като Син Божий Той иска всички хора да бъдат от Бога осиновени. Като Цар Той иска и те да Му бъдат съцаруващи. Като свещеник – да му бъдат съсвещеници. Като Всемогъщ – да участват в неговото могъщество. Като Безсмъртен – да участват в Неговото безсмъртие. Като Свят – да участват в Неговата святост. Като Възкръснал – всички да бъдат деца на възкресението. Това е искал Господ и за това е слязъл на земята, за да ни отдели от животинския свят, да ни въздигне над живота животински и да ни даде такова достойнство над цялото видимо творение, каквото е имал Адам в Рая преди грехопадението.

Заради този Свой човеколюбив и за хората спасителен план Господ беше разпънат от еврейските старейшини на кръста, а и от нас християните Той пожъна до днес неизброим брой пъти тръните на неблагодарността и неразбирането. Ние се проявяваме като неблагодарни и неразумни всеки път, когато пренебрегваме и престъпваме Неговите заповеди. Със своите грехове всеки грешник плете нов трънен венец и го поставя върху Неговата свята глава. Кога ни е обидил Той, та да правим така? Кога е помислил Той за когото и да било от нас нещо лошо, та да Му връщаме с лошо? Той слезе в нашата зловонна яма, където ние сме свикнали да живеем със змии и скорпиони, и ни издърпа нагоре, във висините, при светлината и чистотата, в Царството. Той иска да ни направи царе и свещеници, а ние отблъскваме Неговата спасителна ръка и се връщаме в ямата при змиите и скорпионите.

О братя, да престанем вече да унижаваме Него, а себе си да погубваме! Да се хванем здраво за ръката на своя Спасител и да тръгнем след Него. Той ни мисли доброто. Той ни прави добро. Той пострада за нашето добро. Той и само Той е едничкият ни приятел, който не се променя. Господи, на Теб слава и хвала вовеки. Амин.

ИЗЛЕЗЕ НОВ БРОЙ НА ЕНОРИЙСКИ ЛИСТ "БЛАГОВЕСТИЕ"

*Излезе нов **брой 236** на Енорийски лист **“Благовестие”.** Може да го намерите по-долу или да изтеглите от тук*

Енорийски лист – Благовестие, брой 236